

نگاهی به ممنوعیت حجاب و تاریخچه آن در ترکیه

ناظران سیاسی معتقدند که توافق حزب حرکت ملی که به داشتن مواضع «ملی گرایانه» و «لائیک» اشاره دارد با حزب عدالت و توسعه، امیدها برای رفع ممنوعیت حجاب در ترکیه را افزایش داده است

سرویس ترکیه/خبرگزاری آران
 خبرگزاری آران / سرویس ترکیه : بیش از 98 درصد مردم ترکیه مسلمان هستند، اما حجاب در این کشور ممنوع است، البته این ممنوعیت نه در قانون اساسی، بلکه در قانون پوشش آمده که بر اساس آن حجاب در مراکز دولتی ممنوع است.

دادگاه قانون اساسی ترکیه با تفسیر خاص، این قانون را به مراکز آموزشی نیز تسری داده و در نتیجه دانش آموزان، دانشجویان، معلمان و استادان زن نمی توانند محجبه باشند. نتیجه این روند تضییع آشکار حقوق کار و تحصیل میلیون ها نفر در ترکیه است. از کودتای 1980 میلادی (1359 شمسی) تاکنون درخواست های متعددی از سوی مردم برای رفع ممنوعیت حجاب شده که به نتیجه نرسیده است.

در این راستا در اقدامی مهم، اخیرا احزاب سیاسی عدالت و توسعه و «حرکت ملی» برای آزادی پوشش و لغو ممنوعیت حجاب در دانشگاه های ترکیه به توافق رسیدند. به دنبال این توافق، «رجب طیب اردوغان»، نخست وزیر ترکیه تأکید کرد که این حزب برای رفع ممنوعیت حجاب منتظر تدوین قانون اساسی جدیدی نخواهد ماند.

«عبدالله گل»، رئیس جمهوری ترکیه، نیز اعلام کرد که مدارس و مراکز آموزشی باید مهد دموکراسی باشند و ممنوعیت حجاب مغایر با این موضوع است. ناظران سیاسی معتقدند که توافق حزب حرکت ملی که به داشتن مواضع «ملی گرایانه» و «لائیک» اشاره دارد با حزب عدالت و توسعه، امیدها برای رفع ممنوعیت حجاب در ترکیه را افزایش داده است.

دو سال پیش «عبدالله گل»، رئیس جمهوری کنونی ترکیه که آن زمان وزیر خارجه بود، اظهار کرد: بیش از 70 درصد زنان ترکیه محجبه هستند و مشکلی با حجاب ندارند. محافل تندرو لائیک معتقدند تا زمانی که نظام لائیک در قانون اساسی این کشور جای دارد، هیچ گونه اصلاحات قانونی نمی تواند حجاب را وارد اداره های دولتی کند. حال آنکه حتی در برخی کشورهای اروپایی چنین دیدگاهی به مسأله حجاب وجود ندارد. سه ماه پیش وزیر کشور ایتالیا اعلام کرد که مقابله با حجاب اقدامی امپریالیستی است.

در واقع در نظام های لائیک ادعای احترام به آزادی های اساسی و فردی وجود دارد و از این رو حجاب نیز حداقل به عنوان یک حق طبیعی اساسی باید قابل احترام باشد. واقعیت این است که در قانون اساسی ترکیه مشکلی برای داشتن یا نداشتن حجاب وجود ندارد بلکه برداشت خاص محافل لائیک ترکیه از قانون پوشش در مراکز دولتی و تسری آن به مراکز آموزشی بر اساس تفسیر دادگاه قانون اساسی سبب بروز مسائلی در این کشور شده است.

مقابله با حجاب در ترکیه سبب شده است بسیاری از دانشجویان محجبه از تحصیل محروم شوند یا در صورت داشتن استطاعت مالی به سایر کشورها برای تحصیل عزیمت کنند. به گونه ای که در سال 1382 بیش از یک صد تن از دانشجویان محجبه کشور ترکیه با ارسال درخواستی به دانشگاه علوم پزشکی شهر «پلودیو» بلغارستان خواستار ادامه تحصیل در بلغارستان با حجاب اسلامی شدند.

ممنوعیت حجاب در ترکیه، موجب پیش آمدن وقایعی مضحك و در عین حال تأسف آور شده است، از جمله می توان به خودداری از پذیرش بیماران محجبه در برخی از بیمارستان ها، خودداری از دعوت همسر محجبه نخست وزیر به مراسم روز جمهوری و یا جلوگیری از دفاع متهمه محجبه در دادگاه و جلوگیری از ورود اولیای محجبه دانشجویان به محوطه دانشگاه اشاره کرد.

رفع ممنوعیت حجاب به مطالبه عمومی و جدی در ترکیه تبدیل شده است، به طوری که در یک دهه اخیر ترکیه نمی توان سالی را پیدا کرد که در آن تظاهرات مردمی برای رفع ممنوعیت حجاب برگزار نشده باشد. عمق تضییع حقوق بانوان محجبه به قدری است که در این تظاهرات زنان غیر محجبه نیز شرکت می کنند.

در ترکیه بسیاری از اقلیت ها از جمله یهودیان می توانند پوشش خاص مذهبی خود از جمله «کپیه» را استفاده کنند، اما اکثریت مسلمانان ترکیه از چنین حقی برخوردار نیستند. این موضوع با بدیهیات اولیه حقوق انسانی مغایرت دارد.

پایان پیام.